

GS brief aan Provinciale Staten

Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
4 juli 2023

Ons kenmerk
PZH-2023-836215629
DOS-2020-0000155

Bijlagen
-

Aan Provinciale Staten

Onderwerp:

Afdoeningsvoorstellen voor moties 1108, 1109 en 1146

Geachte Statenleden,

In uw vergadering van 5 oktober 2022 heeft de Statencommissie Klimaat, Natuur en Milieu gesproken over het onderwerp “Behandelvoorstellen moties over stikstof, NLPG en landbouw”. Daarbij heeft u onder andere de GS-brief “Behandelvoorstel moties 1103, 1105, 1108, 1109, 1110, 1111, 1113, 1114 en 1116” behandeld. Bovendien heeft de gecombineerde Statencommissie Klimaat, Natuur en Milieu/ Bestuur, Maatschappij en Middelen in de vergadering van 19 april 2023 bij de ingekomen stukken de GS-brief “Behandelvoorstel moties 1146” behandeld. Middels deze brief geven wij opvolging aan moties 1108, 1109 en 1146.

Motie 1108 – Hoogland (VVD) - Juridisch houdbare innovaties

De commissie heeft besloten om motie 1108 aan te houden met de reden dat op basis van de GS-brief het niet helder is voor een boer wat innovatie dan is als je hierin gaat investeren. Waar zitten de beperkingen en hoe gaat het proces dan lopen?

In reactie hierop kunnen wij u meegeven dat het investeren in innovaties één van de mogelijkheden is voor agrariërs om hun stikstofemissies te verminderen. Met technische maatregelen en voer- en managementmaatregelen kan tegen relatief lage kosten de stikstofuitstoot op korte termijn substantieel naar beneden worden gebracht. Johan Remkes stelt in zijn rapport [wat wel kan](#) dat innovatie (technologisch en sociaal) de komende jaren als serieuze oplossing kunnen gelden.

Juridische houdbaarheid

Echter zitten hier wel een aantal haken en ogen aan. Met name de juridische moet goed uitgewerkt worden. Het is voor de agrarische ondernemers namelijk belangrijk om met vertrouwen in de toekomst investeringsbeslissingen te nemen. Zij moeten erop kunnen vertrouwen dat afgegeven vergunningen standhouden bij de rechter. De rechter toetst aan de Nederlandse en Europese regels. Hiervoor is o.a. een RAV-lijst (Regeling Ammoniak en Veehouderij, lijst die aangeeft met welk percentage bepaalde stalsystemen bijdragen aan de vermindering van de ammoniakuitstoot) opgesteld.

De Raad van State (RvS) heeft besloten dat bij de aanvraag van een natuurvergunning niet meer mag worden gerekend op de reductiefactoren van verschillende stalsystemen terwijl deze stallen wel op de RAV-lijst stonden. Er is hierdoor extra oplettendheid gekomen voor de werking van innovatiemaatregelen. Het gaat dan bijvoorbeeld om technische systemen die aan- of uitgezet kunnen worden en door stijgende stroomprijzen uiteindelijk uit staan en dus geen daadwerkelijk reductie realiseren. Om hier meer gevoel mee te krijgen zijn GS in Nieuwkoop gestart met een

externe trekker, dhr. Van Heijningen, om juridische borging o.b.v. metingen beter te kunnen verankeren.

Risico's ondernemer

Naast de juridische onzekerheid, kleven er ook ondernemersrisico's aan technische innovaties. Door de hoge financiële investeringen ontstaat namelijk het gevaar van een lock-in. Dit willen wij vermijden. Daar komt bij dat technische innovaties zoals luchtwassers, gericht zijn op één enkele opgave, in dit geval ammoniakreductie. Als daar op wordt ingezet, is de investeringsruimte van de agrariërs daaraan opgegaan en zijn de overige opgaves zoals waterkwaliteit nog niet opgelost.

Ook het rijk is zich bewust van de gevaren van een lock-in. In de brief [Toekomst bevorderen innovatie van emissiearme stalsystemen](#) stelt het dat bij de uitwerking van investerings- en subsidieplannen rekening houdt met risico's op lock-ins. Juist wegens deze risico's bij de investeringen in innovaties is het van groot belang dat ondernemers kunnen vertrouwen op de juiste juridische borging van deze innovatiemaatregelen. Uiteindelijk is het aan iedere ondernemer om de keuze voor een bepaalde innovatie wel of niet te maken.

Mogelijke maatregelen

Om de mogelijke maatregelen die agrarisch ondernemers kunnen nemen in kaart te brengen, heeft de provincie Zuid-Holland PPP-Agro en DLV-Advies gevraagd om een overzicht van de mogelijkheden in de melkveesector. Op eenzelfde manier hebben Schuttelaar & Partners een overzicht gemaakt van de mogelijke maatregelen in de akkerbouwsector. De rapporten worden op de website van provincie Zuid-Holland geplaatst.

Wat betekent dit voor de Nationaal Plan Landelijk Gebiedsprocessen?

In de gebiedsprocessen voeren wij gesprekken over de hele breedte van de opgaven. Daarbij hanteren wij de overwegingen zoals wij die hierboven met u hebben gedeeld. De inspanningen van het college zijn daarbij gericht op het zoeken van oplossingen voor de PAS-melders en naar balans tussen de verschillende opgaven van de provincie.

Motie 1109 – Hoogland (VVD) – Stikstof ladder

In motie 1109 vraagt u ons om samen met relevante partijen een stikstofladder te ontwikkelen. Voor stikstof hanteren we als uitgangspunt het trappetje van Remkes waarbij we ons moeten realiseren dat door de veelheid van opgaven de uitwerking en aanpak per gebied kan verschillen. Daarmee verschilt ook de beste aanpak. Er zal geen eigen stikstofladder ontwikkelt worden. Het trappetje van Remkes is tot stand gekomen in overleg met relevante partijen.

In het [voorontwerp](#) van het Zuid-Hollands Programma Landelijk Gebied staan vier maatregelpakketten opgenomen om de verschillende doelen van het landelijk gebied aan te pakken. Voor de verduurzaming van de veehouderij en akkerbouw noemen we dat het belangrijk is om met doelsturing te werken. Gedeputeerde Staten wil door middel van een KPI-systematiek sturen en niet door middel van maatregelen. Dat betekent dat boeren de vrijheid hebben in welke aanpassingen zij aan hun bedrijf maken, om dit doel te halen. Naast de vrijheid voor de boer, is sturen op doelen in plaats van maatregelen ook gepaster voor de gebiedsgerichte aanpak. Ieder type bedrijf, natuurdoelen en de opgaves die spelen, vragen namelijk om andere maatregelen. Een generieke stikstofladder voor Zuid-Holland is daarom niet gepast, er is maatwerk nodig.

In januari 2024 kent de rijksoverheid geld uit het transitiefonds toe aan de twaalf provincies. Provincie Zuid-Holland zal dat geld uit het beschikbare geld zo nuttig mogelijk moeten verdelen, en voor die verdeling moeten we keuzes maken. Provincie Zuid-Holland wil richting een landbouw die

ecologisch en economisch houdbaar is. Met alleen het vaststellen van KPI's kom je daar niet, het is nodig dat we die beweging faciliteren en financieren. We werken samen met gebiedspartijen aan de maatregelen die nodig zijn om dat te faciliteren op basis van het vrijgegeven [voorontwerp](#).

Motie 1146 – Hijink (PvdA) – Steun natuurinclusieve en biologische boeren in PZH

In uw vergadering van 19 april 2023 heeft de gecombineerde Statencommissie Klimaat, Natuur en Milieu/ Bestuur, Maatschappij en Middelen bij de ingekomen stukken de GS-brief “Behandelaanbod voorstel moties 1146” behandeld.

De commissie heeft daarbij besloten om motie 1146 aan te houden met de reden dat de GS-brief niet ingaat op de aanbodkant om duurzame biologische producten betaalbaar te maken.

In reactie hierop kunnen wij u meegeven dat het betaalbaar maken van duurzame biologische producten niet in de directe invloedssfeer van de provincie ligt. Wel verkennen we met spelers uit de praktijk (waaronder Bionext) welke inzet/instrumentarium nodig is om de transitie naar natuurinclusieve landbouw te ondersteunen. In de brief aan de minister bij het aanbieden van het ZH-PLG hebben uw Staten ook aandacht gevraagd voor dit punt. Het landbouwakkoord had hier invulling aan moeten geven we blijven hiervoor aandacht vragen bij het Rijk.

Wij hopen u hierbij voldoende te hebben geïnformeerd. En wij stellen voor om de moties 1108, 1109 en 1146 als afgedaan te beschouwen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

drs. J. Smit